

השכונה הרביעית

מאת: דנה פאר

הסיפור פורסם במקור באסופת סיפורים זוכים וסיפורים נבחרים נוספים מהתחרות השנתית לכתיבת סיפורים קצרים "סיפור שמתחיל בשכונה" ע"ש פולה מוזס ז"ל 2018

הבחורה הידידותית ביותר בעולם נכנסת לסניף של "ארומה". ריח חם וטוב של קפה עומד באוויר. ליד הדלפק ניצב נער צעיר. רק לא לחייך, היא מדקלמת בלב, רק לא לחייך. מה תרצי, מחייך אליה הנער. בהחלט, הפוך גדול על סויה מיד בדרך אלייך. אולי תרצי גם איזה מאפה עם זה? יש לנו עוגת תפוחים מצוינת. מה השם שלך? מעולה, תודה ויום טוב. הוא מושיט לה את העודף, והיא ממהרת להסב את גבה אליו.

היכן תתיישב היום? במרכז החדר הגדול ישובים שבעה גברים בגיל העמידה סביב שולחן רחב, שבע כוסות אספרסו מונחות מולם. שאר בית הקפה ריק. היא מתיישבת עם הספל בקצה-הקצה הימני. זו כבר השכונה הרביעית שהיא מנסה לנכס לעצמה בחודש האחרון; כבר בית הקפה השכונתי הרביעי שהיא מנסה להפוך לשלה, לקרקע בו את אבריה עד שיכו בו שורשים וינצו. כבר שבוע וחצי שהיא מגיעה לכאן מדי יום. הייתכן שהפעם תצליח?

בשכונה הראשונה התאהבה עוד בטרם הספיקה המונית לנסוע משם. הרחוב שבו הוסעה – שהכיל בתים דו-קומתיים וחנויות קטנות וחמודות של פעם כמו מכולת ללחם ולחלב, אטליז לבשר ומספרה זערורית; שמשני עבריו שלחו עצים עבותים את ענפיהם, משתרגים זה בזה במרום – קנה מיד את לבה, כמו גם הבית הקט ששכרה לה ממרחקים, מהאינטרנט-קפה שלייד האשראם בהימלאיה. לצד הבית ניצבה חנות מתוקה לכלי כתיבה, ששעות פתיחתה המצומצמות משורבטות היו בכתב יד על פתק שהודבק על הדלת. המפתח המובטח שהותיר לה השותף המתין במקומו היעוד, מתחת לעציץ הגדול, ואת השעתיים הבאות בילתה בשיטוט מאושר ברחבי הבית, בליטוף קירותיו בעיניים ובידיים, ובידיעה המוחלטת שאכן שכרה את הבית שלה, בשכונה שלה.

תוך פחות משבוע כבר הכירו אותה כולם: הקצב הליל אותה מדי יום על שהיא מבקשת רק עוף ארוז ואינה מעבידה אותו בטחינת בשר; בעלת המכולת העניקה לה לחמנייה חמה בחינם בכל קנייה, "כי זה כיף שאת תמיד מחייכת"; הספר הספיק כבר להכיר את כל סיפורי שנת מגוריה באשראם, התפלא איך אפשר לשבת לבד ולשתוק בכוונה ולנשום מתוך כוונה במשך זמן כה רב, ועוד ליהנות מזה, ובתמורה גמל לה בסיפורי הודו משלו. השותף שב והזמין אותה לצפות עימו בסדרות בריטיות על הפלאזמה הענקית שבחדרו. אפילו בעלי חנות הכתיבה, דומה כי ניחשו את שעות צאתה מהבית ושובה אליו, וכי דאגו שהחנות תהא פתוחה בכל עת שפסעה לידה, מחווים לה בידיהם, מזמינים את שכנתם היקרה להיכנס, להתכבד בעוגה ולהתרגש עימם מתמונות נכדיהם.

ומעל לכול היה בית הקפה השכונתי החמים, שהתאהבה בו בנשימה אחת – שרר בו ניחוח קבוע של וניל וגעגועים. תוך שלושה ימים כבר הכירו אותה כל המלצרים בשמה,

שמרו לה את השולחן החביב עליה, זה עם נקודת החשמל בשביל הלפטופ, וחייכו אליה ודיברו, דיברו אליה וחייכו. וכך חדלה היא מלהקליד, ודיברה וחייכה בחזרה, מייתמת את עבודתה, שלא לייתם איש מתשומת לבה. כששבה אל הבית, בחצות הליל – בשעה זו, ידעה, גם בעלי חנות הכתיבה הנחושים ביותר כבר מניחים את עפרונותיהם וחשים למיטתם (וגם, כך קיוותה, השותף הנחוש ביותר) – חמקה פנימה על קצות האצבעות, נזהרת שלא להעיר את חתול החצר, שכבר הורגל לתבוע ממנה מנות קבועות של ליטופים ושל טונה. אותו לילה, עת מחתה בעייפות את שאריות הליפטטיק והחיוכים, עלה בדעתה שאולי כדאי לגוון לחתול עם קצת בשר טחון – וברגע ההוא ידעה שתיאלץ למצוא לה שכונה חדשה, אטליז חדש, בית קפה שכונתי חדש, שבהם לא יכיר ויוקיר אותה איש.

ואחרי ככלות הכול, מיהו שקבע כי השכונה המתקראת "שלך" חייבת להיות דווקא אותה השכונה שבה ניצב הבית המתקרא שלך? כבר למחרת יצאה לתור לה אחר שכונה חדשה, וכזו גם מצאה: השכונה הסמוכה והמקסימה, התברר, מרוחקת שבע דקות הליכה בלבד מביתה. הפעם – הבטיחה לעצמה השכם בבוקר המחרתיים, כשהשקיפה מהחלון לוודא שחנות כלי הכתיבה סגורה, טפפה בשקט במורד המדרגות, שלא ייעור לו השותף והיא לא תצליח לאכזב את הזמנתו לצפייה של בוקר, וליטפה דקות מספר את החתול התובעני, שדווקא כן נעור – הפעם זה יהיה אחרת. השכונה החדשה תישאר שלה, לשוטט בה לבדה, שלוהה ואלמונית; לעבוד בבית הקפה בשקט ובנחת.

השכונה החדשה אכן הייתה שובת-לב. מראה גלויה אירופאית היה לה: רחובות הולנדיים מרופפים ורוד; עצים שאורות זעירים מרצדים בהם; שלוש חנויות בגדים קטנות ואף לא רשת מסחרית אחת. גם בית הקפה מצא בעיניה חן – חלון גדול ומואר היה לו, ותחת חלון זה ישבה ועבדה, לוגמת קפה מתוק ומעוטר בקצף. שבוע תמים הצליחה להיכנס ולצאת מהחנויות מבלי שיזכרוה. שבוע תמים הצליחה אפילו שלא להתיידד עם המלצרית היחידה-כמעט שעבדה בבית הקפה: שלא לברר מהיכן החולצה היפה שהיא לובשת; שלא לגשת לנחם כשראתה אותה ועיניה אדומות. אפילו לשמה לא שאלה. אך כעבור שבוע, ברגע מהיר ואומלל של חוסר זהירות, עוד לפני שידעה איך ולמה, מצאה עצמה בעיצומה של שיחה ארוכה עם בעלי המקום, איש ואשתו ובנם, שהגיעו לאסוף את הכסף מהקופה, שיחה שאליה הצטרפה כמובן גם המלצרית. היא אפילו אינה זוכרת על מה לעזאזל שוחחו. הבן ניהל גם שתיים מחנויות הבגדים הקטנות, ומכאן לשם, כבר לא יכלה להתהלך ברחובות ההולנדיים מבלי שישאלוה לשלומה מכאן, ושיפגיעו בה להיכנס לקפה משם.

השכונה השלישית – שכונה נעימה וביתית של הורים וילדיהם, שבלבה גן משחקים שוקק – כבר רחוקה הייתה מרחק נסיעת אופניים מביתה. קצת קיוותה שהשקעת המאמץ שברכיבה תועיל לרסן את רוחה הלבבית, אולם לכשהפצירו בה הילדים לשחק עימם ב"מחבואים", נתגלתה לבסוף גם על ידי ההורים. וכך, אפילו ברוכבה ברחובות השכונה, ממהרת ליעדה הבא, מצאה עצמה מוכרחת לרדת מאופניה כדי לברך את אלו שביקשו לדרוש בשלומה; כדי להאזין לאלו שביקשו לחלוק עימה מסיפוריהם; כדי לעוץ ולתמוך, להצדיק ולהיאנח, לשער ולצדד, להסכים ולחייך כנדרש.

אך השכונה הזו, הרביעית, שונה היא משלוש האחרות. למעשה, רק בקושי אפשר לקרוא לה "שכונה": רחובותיה ארוכים, ואין זה ברור היכן היא מתחילה או נגמרת; שני קניונים כמעט זהים כובשים לעצמם את כיכרותיה; דריה הרבים דומים זה לזה בעיקר בעצם ארעיותם. עצים כמעט שאין בה. מדי בוקר מגיעה היא לשכונה הזו, מתמקמת בסניף בית הקפה הגדול והממוזג, ועובדת. איש כאן אינו מכיר אותה וזוכר את שמה; איש אינו פונה אליה בדברים, מקיף אותה בתשומת לב, מציף באהבה. הנער הצעיר הזה, בדלפק, אינו זוכר אותה כלל. וכי למה שיזכור. הנערים הניצבים כאן בדלפק מתחלפים מדי יום, לפעמים נדמה לה שאפילו מדי שעה.

היא נשענת לאחור ונושמת נשימה עמוקה. כן, אין ספק. בשכונה הזו היא לבד. לגמרי לגמרי לבד. אין כאן ולו אדם אחד שאת ציפיותיו ממנה היא עלולה לשבר. הזקנים שליטה אפילו אינם טורחים להעיף בה מבט. היא לוגמת בשתיקה מהקפה המתוק, ומחייכת לעצמה בלבד. חמימות פושה באבריה.